

Politik, strategi og kommuneplanlægning

*Politik, ledelse og planstrategi
Strategi for kommunens udvikling og planlægning
Gode udspil til borgere og omverden
Lettere at revidere kommuneplan
Vejledning med eksempler
Lokal Agenda 21*

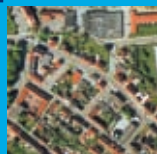
Bedre grundlag, mere målrettet, mere enkelt

Planlægning er politik. Planstrategien er et godt værktøj når kommunalbestyrelsen vil forberede, styre og gennemføre sin vision for kommunen og borgerne.

Planstrategien og den smidige revision af kommuneplanen er indført i planloven i 2000.

Politikerne kan nu vælge at handle målrettet, give klare signaler til omverdenen og styrke debatten med borgerne.

Politisk vision for udviklingen og planlægningen samt beslutning om indsatsområder er nøgleord.

VISION

MÅL

INDSATS

Politik, ledelse og planstrategi

Planstrategien er et **politisk ledelsesværktøj**, og den ser fremad. Strategien sætter fokus på kommunens udvikling og har tråde til alle udvalg. Politikerne kan koncentrere sig om det vigtigste og handle målrettet. Strategien kan lukke op for nye tanker og løsninger og skabe ny virkelyst. Borgermøder bliver mere interessante når politikerne lægger deres syn på kommunens udvikling frem. Kommuneplanen revideres på den måde kommunalbestyrelsen beslutter det i planstrategien - målrettet og enkelt.

I mange kommuner vil politikerne følge med i eller deltage aktivt i de vigtigste faser af arbejdet og de nye projekter. Det kan gavne det politiske samarbejde om kommunens udvikling.

Planstrategien er også et **administrativt ledelsesværktøj** der har tråde til alle forvaltninger. Den kan se planlægning, budget og målstyring i sammenhæng. Ledelsen kan vurdere hvordan forvaltningerne bidrager til udviklingen og hvilke nye prioriteringer og initiativer der er brug for på tværs af forvaltninger og fag. Nogle kommuner vil udarbejde strategien og koordinere indsatsen i økonomiudvalget, men revidere kommuneplanen i teknisk udvalg. Andre ser strategi og kommuneplanlægning som det vigtigste ledelsesværktøj og vil placere begge dele centralt.

Planstrategien kan:

- Starte med det lokale
- Stille de centrale spørgsmål
- Give overblik og argumenter
- Fokuserer på det vigtigste
- Skabe nye ideer
- Gennemføre ideer
- Bygge bro mellem kommuneplan, budget og målstyring

Strategi for kommunens udvikling og planlægning

Det er spørgsmål som disse kommunalbestyrelsen vil kunne svare på med planstrategien.

Det giver noget at tale med borgere og samarbejdspartner om.

4 spørgsmål for både små og store kommuner

1. Hvordan er det gået på det seneste? – Hvad er opnået gennem de senere års indsats? Er det gået bedre for erhverv, i bymidten, landområde og andre bysamfund? Er der plads til at huse de institutioner eller lignende der bliver brug for i servicebetjening og kultur? Har planlægningen og samarbejdet herom givet de tænkte resultater.

2. Hvor står vi nu? – Hvordan ser det ud når vi gør status? Hvad er kommunens største problemer fremover, og hvilke kvaliteter og evner kunne der måske bygges på? Hvordan ser befolkningsudviklingen ud? Hvad har vi gang i? Hvordan bidrager forvaltningerne til udviklingen? Hvordan giver vi grundlag for kommunalbestyrelsens vision for kommunen og dens borgere og byer?

3. Hvor vil vi hen? – Kommunalbestyrelsens vision ser en del år frem. Hvad skal kommunen leve af? Hvilken rolle i regionen vil vi arbejde på at få? Hvilken erhvervsudvikling skal fremmes? Hvordan sikre butikker og service tæt på borgerne? Hvordan vil vi udvikle og profilere vore kvaliteter i bygnings- og kulturmiljø? Hvordan vil vi udnytte IT? Hvordan vil vi opnå konkurrencedygtige bysamfund? Hvilke miljøproblemer vil vi løse?

4. Hvad gør vi? – Hvilke initiativer er væsentlige for allerede nu at bevæge udviklingen i den retning kommunalbestyrelsen ønsker og for at holde fast i retningen? Hvordan indretter vi budgettet så visionen også bliver til virkelighed? Hvad gennemfører kommunens forvaltninger selv, og hvor vil vi arbejde sammen med andre?

85 boliger centralt i Kibæk

Gode udspil til borgere og omverden

Planstrategien kan udarbejdes sammen med andre parter, og når den er besluttet rummer den vigtige signaler til omverdenen. Den viser hvad kommunalbestyrelsen vil. Det kan overbevise forvaltningerne og parter i omverdenen om perspektivet i at samarbejde om og gennemføre kommunalbestyrelsens vision for fremtiden. Planstrategien besluttet og offentliggøres. Kommunalbestyrelsen spiller hermed ud i debatten med både holdning og argumenter.

Planstrategien besluttet på et tidspunkt hvor amtet går i gang med næste regionplan. Strategien kan derfor også være et udspil til amtet om den kommende regionplan.

Der kan samarbejdes med:

- Brugergrupper
- Virksomheder
- Amtet / Hovedstadens Udviklingsråd
- Miljøgrupper
- Landbruget
- Andre kommuner
- Handelsforeningen
- Forvaltninger og udvalg
- Ministerier og styrelser
- Enkeltpersoner
- Organisationer
- Konsulenter og forskning
- Kommuner i andre lande

Planstrategien indeholder:

- Vurderingen af kommunens udvikling
- Vurderingen af planlægningen siden sidst
- Strategien for udviklingen med visionen og indsatsområderne
- Beslutningen om revision af kommuneplanen.

Planstrategien vedtages:

- I første halvdel af valgperioden
- Følges op med planrevision efter behov
- Følges op med initiativer og projekter

Kommuneplanen revideres:

- Fuldt ud
- For et tema
- For et geografisk område
- Eller genvedtages som den er.

Nu er planlægningen enklere, fleksibel, målrettet og mere politisk. Den er bedre at styre med og oplagt at samarbejde om. Kommuneplanen, budgettet og målstyringen kan trække i samme retning. Planstrategi og kommuneplanrevision kan skabe sammenhæng i kommunens politikker.

Lettere at revidere kommuneplan

Kommuneplanen skal ikke længere revideres fuldt ud hvert fjerde år. For at fremme en mere målrettet og fleksibel fremgangsmåde kan den nu revideres som det besluttet i planstrategien. Dækker kommuneplanen allerede ønskerne til den kommende udvikling, kan planen genvedtages for de næste 4 år. Skal fx et eller flere bysamfund udbygges, kan revisionen dreje sig om de valgte områder, og resten af kommuneplanen genvedtages. Skal fx trafikforholdene i kommunen ændres eller bygnings- og landskabstræk bevares, kan der revideres for det valgte tema, og resten af kommuneplanen genvedtages.

Kommunalbestyrelserne vil vælge forskellige revisionsløsninger, og der vil opstå mange varianter. Mister kommunen eller borgerne overblikket over plandokumenterne, kan det i sig selv være grund til at lave en fuld revision.

Der kan stadig vedtages kommuneplantillæg uden ny planstrategi.

At formulere visioner er at være fremsynet. Men det handler også om at tage teten i udviklingen af kommunen. Vi har gjort kommuneplanen til bærer af visionen for udviklingen af vores lokalsamfund, vi har samtidig forpligtet os på en tæt dialog med borgere, foreninger og erhvervsliv om realiseringen af visionen. Den model vi anvendte ved den store revision af kommuneplanen vil derfor også blive brugt i fremtiden. Vi tror på at byrådet skal tage førertrøjen og dermed sikre en frugtbar og levende dialog hvor

alle i samarbejde tager ansvar for kommunens fremtid.

Jens Christian Gjelsing
Borgmester,
Haderslev kommune

Vejledning med eksempler

Landsplanafdelingens vejledning *Strategi og kommuneplanlægning* er sendt til kommunen. Den findes også på Landsplanafdelingens hjemmeside med adressen

www.landsplanafdelingen.dk

Vejledningen gennemgår lovens krav, opstiller en samlet fremgangsmåde og viser hvordan kommunerne kan gå videre end lovens få krav. Se også eksemplerne fra de 20 kommuner.

Lokal Agenda 21

Landsplanafdelingen har også udgivet en vejledning om Strategi for lokal Agenda 21 i kommuner og amter. Også denne vejledning er sendt til kommunen og kan findes på ministeriets hjemmeside.

Kommunerne skal inden udgangen af første halvdel af valgperioden offentliggøre en redegørelse for deres strategi for lokal agenda 21 aktiviteterne. Kommunalbestyrelsen kan vælge at udarbejde planstrategien og strategien for lokal Agenda 21 som to strategier eller som en samlet strategi.

Udgivet af:

Miljøministeriet

Design:

Sven Allan Jensen as

Tryk:

Special Trykkeriet, Viborg

Oplag:

6.000

Tegning:

Årstiderne Arkitekter

Februar 2002

Miljøministeriet,
Landsplanafdelingen
Højbro Plads 4
1200 København K
Telefon 33 92 76 00
Telefax 33 32 22 27
E-post: mim@mim.dk
www.landsplanafdelingen.dk

Vejledningerne Strategi og kommuneplanlægning samt Strategi for lokal Agenda 21 kan købes i

Miljøbutikken Information & Bøger
Læderstræde 1-3
1201 København K.
Telefon 45 33 95 40 00
Telefax 45 33 92 76 90
E-post: butik@mim.dk
Internet:
<http://www.mim.dk/butik>